

THE LITHUANIAN WEEKLY
"Vienybė Lietuvių"
Published every Wednesday
Brooklyn, New York.
Yearly subscription rates:
In the United States and
Canada \$2.00
To Foreign Countries \$2.50
Advertising rates on applica-
tion.
Address all communications
to publishers:
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
120-124 Grand St.
Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖ LIETUVŲNIKŲ

"Vienybė Lietuvių"
Išleina kas trečiadienį
Brooklyn, N. Y.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose ir
Kanadoje \$2.00
Europon ir kitur \$2.50
Prenumerata mokama iš vir-
šaus. Prenumeratos metas
skaitosi nuo laiko užrašymo,
ne nuo Naujo Mėto.
Apgarsinimų prekių klaus-
kite laišku.
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
120-124 Grand St.
Brooklyn, N. Y.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 31.

Brooklyn, N. Y., 4 d. Rugpjūčio (August) 1909 m.

ENTERED AT THE BROOKLYN, N. Y., POST-OFFICE AS SECOND-CLASS MAIL MATTER

Metai XXIV

Kodėl taip, kodėl ne kitaip?

(Prie keleto klausimų tilpusių
„Vien. Liet.“ num. 26, nuo
Tiesą Mylinčios.)

Kodėl ir kodėl? — klausia mums Tiesą Mylinči. Kodėl senmergės ešą daugiau pajuokiamos, kad neišteikėjo? Tai ne juokų klausimas. Jis yra gili gyvenimo žaizda. Trumpei pasakius todėl, kad jaunos merginos rupinasi vien tik apie pasimielavimus, pasilinksmavimo valandas, daugiausiai tamsoje; mėgo tik pasidabinimus, ir tam viskam svarbtojo visą atliekamą nuo užsiėmimų laiką, atidžiai prisimeilinimais, apgavimais, išreikiškais savo „tikros“ meilės, traukė prieš savęs gražesnius vaikus, kurie taip-pat nešykštėjo savosios meilės ir dovanų. Tankiai vaikinai, iškėję mergeles apgaviniams prizadams, mįslydami nepuolę jos „tikrąją“ meilę, rengiasi apsivesti, superka parėdus ir papuošalus, o mergelė, žiur! jau pasizadėjo kitam, pirmamjam metusi paniekos pluoštą; už nekuriu laiko pasizada da kitam ir tt. Tokios mergeles apie apsivedimą ir dorą, žmonišką gyvenimą visi nemislija, nes t-d-mat jau „nebus tokios gero-vės“... „Dabar tiek jauni-kių ir mylinčiųjų, tik rek naudoties jaunystės dienomis... o ištėkėsiu, kada panorėsiu“... Vaikinai, ištyrę mergelę ap-gavikę, kuri kimba prie kiek-vieno gražesnio, pradeda lai-kyti ją kaip žaislo daiktėlį, nei vienas nebemįslydamas imti už pačią. Taip jaunas dieines beleidžiant, karštoji meilė tampa išaikvota, prieina ir tikrai jau laikas apsivesti; bet jaunikiai, kurie tapo pri-gauti, nebekalbįs daugiau; kurie tik dėl žaisles laikės prie jos, tie pasijieškos daugiau to-kių; o mergelė už veidmai-nystę lieka senmergės vardas ir panieka dėlto, kad ji nieki-no viską, kas jai ypatiška nepatiko. Pagal darbą ir užmo-kestis. Bet nevisos senmergės ir ne nuo visų yra pajuokiamos. Yra mergeles, kurios dėl neturto negalėjo ištėkėti Lie-tuvoje; čion atkeliavę, jei yra protingos, mylinčios dorą, su-prantandios šeimynišką gyve-nimą ir prie jo prisiruošusios, — visados gaus vyrą, nes vy-rų yra nemažai, — jieškančių susipratusių ir prie gyvenimo prisiruošusių mergelių, nežiu-rint jį senatvę. Kaslink se-nų nevedusių vyrų, aš negaliu rasti skirtumo, tarp jų ir sen-

mergių likimo. Ar gi nežino-ma, kad senberniai taip-pat skaudžiai yra pajuokiami jau-nuomenės, ypač merginų: tos juokų ir tyčiojimųsi ypač ne-sigaili; vedusieji gi, kurie žmoniškai gyvena, taip-pat pasako: „vat apsivestum ir gyventum sau, kaip žmogui pridera, ir būtų gražiau“; pasi-rodė, kad dauguma ir ant sen-bernių atkreipja atidžią. Sen-mergės piktos ir gi: „... gla-monėties su manim tau buvo gerai, o imti už pačią nenori“, — pasako senberniui ne viena. Kadangi glamonėjimai ir kt buvo teikiami keletui vyrų tai katras gi ją turėtų vesti? Sako: „daugelis merginų apsiveda vien dėl kvailios bai-mės, kad tik nelikti senmerge. — nors ir be tikro prisiruoš-imo.“ Jeigu mergelė dora ir su-prantanti visas aplinkybes žmo-nių gyvenime, dėl kokių nors priežasčių negalės ar nenorės apsivesti, tai tokia neturės bai-mės likti senmerge, nes jos jaunystė, gražiai praleista, su-teiks meilę, pagarbą ir gerą vardą akyse apšviestųjų žmo-nių, ir mergelė turinti gerą vardą nebus paniekinta — ji turės tą pačią vertę, o gal da geresnę, už jauną; bijoties nė-ra ko. Tikrai prisiruošti prie še-imyniško gyvenimo nereik daug laiko. Aš mačiau mer-gelis 15-16kos metų pilnai prisiruošusias prie šeimyniško gyvenimo, ir jų prisiručimas suteikė joms laimę, — gavo ge-rus vyrus ir džiaugiasi tuomi gyvenimu. Tik tokios merge-lės, kurios ant žaislų ir niek-niekių praleidžia jaunystę, gali skųsties ant visokių baimių ir nepasisekimų. Mergina ar moteris pradėju-si girtuokliauti, ar jau girtuo-kliaujanti, greičiaus buna pa-tėmyta dėlto; kad nuo jos pri-guli išauginimas naujos gent-kartės ir namų tvarka. Kur moteris girtuoklė, tuose na-muose viskas bloga, o nieko gero. Vyras girtuoklis daro blėdį šeimynai labiau iš me-džiagiškos pusės, negu iš dori-škos, todėl jo nuopuolis netaip žmonijai pavojingas; gera mo-teris suranda pragumus ir at-pratina vyrą nuo girtuokliavi-mo; o jeigu tas nepasiseka, ji gali nors skurdžiai augindama vaikučius, išmokyti juos viso-ko gero ir padaryti juos gerais žmonėmis. Taip tvirtina žmo-nės žiurinti plačiau j žmonijos gyvenimą. Žmonės tamsų patėmijimų nedarą, išvien ge-ria, barasi ir mylisi. Apie už-

siėmimą „kitokiomis niekystė-mis“ šiūom laiku nieko nei-netarsiu, nes nežinau kokias niekystes Tiesą Mylinči turėjo mintyje; — jų yra daugybės. Moteris mažiau užlaiko slap-tybę, negu vyras, — tai neuž-ginčijama teisybė; bet šnipų vyrų yra daugiau negu motė-rų dėlto, kad vyras yra pir-mybeje visokio darbo, kokis gali duoti pragyvenimą jam ir jo šeimynai; iš kitos pusės še-imynos penėtojui atsiranda mat noras patarnauti tam, ku-ris, pagal jo nuomonę, jam ge-resnis, pvz. valdžiai, ir gauti už tai užmokstį ir vietas prie valdžios šono; šalip to, vyras tur daugiau drąsos tuomi užsi-imti. Bet ir moteris, kurios drą-sės, mielai tuomi užsiima ir yra valdžių pagedaujamoms, kaip tinkamesnės tam krui-nam amatui. Moters daug žinių perduoda vyrams šnipams; mat jos, kurios nedrį ta viešai, tai daro patylomia, slaptai. „Dad tik nieks nežinotų, kad aš pa-sakiau“. Daugumai žinoma, kad vyras da slepiasi nuo mo-terų, nes moteris, kaip tik ži-nos, neiškęs nepasakę savo iš-tikimai kaimynkai, su perser-gėjimu, „tik niekam nesakyk“. Čia aš kalbu apie žmones ne-apšviestus, gerai nesuprantan-čius aplinkybių žmonių gyve-nime; tokie tik gali but šni-pais ir bereikalingų žaunų platintojais. Gal apie tokius ir p. T. M. samprotavo. Žmo-nės, — vyras, moteris ar mer-gelės, kurie gerai pažįsta žmo-nijos gyvenimą, darbus ir jų siekius, visados pataikys pa-daryti ką-nors naudingą visu-menei. Gera moteris ar mer-gelė, netik pati stengsis eiti-geru keliu, bet ne vieną ir svy-ruojantį vyrą patrauks prie gero kelio, prie darbo naudi-ngo žmonijai, nes jos turi didelę įtekme ant vyrų. Jeigu motė-ris ir mergelės suprastų savo tikrąją vertę, kaip jos yra brangios ant šios žemės — šis svietas būtų visai kitoks; jis būtų šventas, užiuot dabar bu-ti prakeiktu. Moterims ne-viskas užginta ir aprubežiuo-ta, kaip tą Tiesą Mylinči tvir-tina. Priešingai dar — nori-ma, kad moters stotų prie dar-bo drauge su vyrais, idant su-taisyti ar iškovoti visiems ge-resnį buvį ir teises, kaip ekon-omiškas, taip ir politiškas. Kviečiama moteris j viešus su-sirinkimus, j skaityklas, siulo-ma joms knygeles, laikraščiai; aiškinama joms apie gražius, rimtus šeimyniškus pasilink-sminimo vakarus, naudingas

sueigas, kur žmogaus protas ir dora būtų tobulinami, kur vai-kučiai budami prie motinų ša-lies, girdėtų naudingas pašne-kas, prisizūrėtų mandagiam žmonių apšėjimui ir tokiu bu-du nuo mažens pradėtų augti taip, kaip žmonių vaikams pri-guli. Moterims draudžiama girtuokliauti be saiko, vaik-čiams, kad vyras moterį, atėju-sią j viešą susirinkimą išvytų „namon“, arba eiti užgintų; bet aš mačiau daug moterų, ką vyrus išveja iš susirinkimų, priverčia atsisaityti nuo drau-gysčių, kurios, pagal jų nuo-monę, „negeros“, užgina pre-numeruoti ir skaityti laikraš-čius (bet neužgina už tuos pi-nigus... parsinešti alaus). Vyrui turint tokią moterį lie-ka, arba nuo jos pasitraukti, o jei nenori perniek palikti savo per vargą įgytą guštelę ir visą turtą, tai turi klausyti jos des-potiškos valdžios; o jei ne — tai keiksmus ir visokios rūšies boikotus, ir tą sunkų jungą moteries uždėtą nešti iki — pat grabui... Kaslink sekiojimo siuntinė-jant laiškus, ar t. p. abejoju, kad tas būtų daroma, kaip drausme susirašinėti su žmonė-mis. Aš — ne mergina, o bandyta sužinoti, kur ir kam aš laiškus-siuntinėju, ir kele-tą laišku iš gavo atplėštų; bet tas buvo daroma, išdalies, net nuo mano draugų iš žin-geidumo; ir kitur tas-pats at-sitinka. Žinoma, tokis žingei-dumas nepriderantis, negra-žus ir nevietoj, bet tai dar ga-bera prastų žmonių silpny-bėje. Socijalistai, susipratę dar-bininkai tikroje to žodžio pra-smėj, netik „neva“ pripažįsta moterims teisių lygybę, bet, kiek gali, darbuojasi, kad mo-teris tas teises įgytų, jų vertę gerai suprastų, ir naudotųsi savo ir visos žmonijos naudai. Socijalistai, kaip ir visi žmo-nės, kurie protauja, su panie-ka žiuri j tas moteris ar mer-ginas, kurios įstivirkusiai gy-vendamos, sau tinkamus bjau-rumus drebia ant vyrų, taiko iš jų visokius juokus; tai ir ne-stebėtina, kad pragai pasitai-kius, vyriškių jaunimas ati-duoda joms kas tikrai joms pri-guli; nors ir stengiasi su to-kiomis polemikų nevesti, bet kartais reikalas priverčia pa-

sakyti karčią teisybę, turinčią savyje panieką ir išjuokimą. Yra, tiesa, ir socijalistų, ku-riuos negalima priskaityti prie gerųjų; — laukiama, kad ir jie taptų gerais. — Kad mo-ters pameta vyrus, argi turi-me jas girti, o ypatingai tas, kurios pameta vyrus ir vai-kus be tam tikros, arba ir dėl visai menkos priežasties! Nei socijalistai, nei kiti pirmieviai neturi nieko prieš tas moteris, kurios pameta vyrus tikrai ne-galėdamos su tokiais gyventi-kaš sako, kad moters neturi lygių teisių, tai iš dalies kly-s-ta; moteris šeimyniškame gy-venime turi didesnes teises, negu vyras. Moteris gali elg-ties su vyru, kaip jos nori, ir vyras neturi teisės savotiškai pabausti, nes moterį apgina teismas, Vyras gali kentēt, jei kantrybės yra. Jeigu vy-ras, matydamas moterį berei-kalingai išleidžiant sunkiai-pelnomus centus, neatiduos jėi viso uždarbio, — moteris su-ras pragumus su teismo pagel-ba atimti vyro uždirtbas al-gas. Moters neturi lygių tei-sių politiškių, bet kurios poli-tiškių lygių teisių reikalauja, tos jau bus naudingos draugi-jai, — jos pagelbės vyrams su-taisyti geresnį surėdymą. Au-gindamos gi naują gentkartę, jos išmoks ją kaip tas teises palaikyti ir branginti. To-kios moteris, beabejonės, su-pranta, kas yra gyvenimas. Socijalistai nori jas tuojaus tu-rėti savo puseje. Ešą: „mušų draugai neat-kreipja atidžios j savo drau-gus“. Tas nevisai teisingai. Draugai vyras savo draugams, už negerus pasielgimus nes-i-gaili persergėjimų, o jei tas negelbsti, tai ir papeikimų ne-tik asmeniškai bet ir per laik-raščius. Jeigu jau kaltinti vai-kius, kurie suvilioja „po ke-lias arba kelioliką merginų“, tai reikia surasti viliojimo prie-žastis, kas žiurint j jaunųjų gyvenimą, nesunku. Mergelė, vos kiek paaugusi, mįslija, kad ji jau yra tinkanti vaikinams, ir visur, kur tik progą pasitai-ko, duoda save pažinti; ir jei doras vaikinai, jauną mergytę širdingai mylėdamas, perser-gsti, kad ji neįsileistų j pavoj-ingą meilės žaislę kur tik ve-jelis dumia — nes tas gali daug negerumo atgabenti, — tada mergytė paniekina geriausį draugą, kaipo nemelū o glau-džiasi prie tokių, kurie jos lai-kius jausmus užganėdina. Man teko žinot keletą vaikinų, kurie už persergėjimus gavo

po gerą pluoštą paniekos ir pajuokos: — „Tai doros mo-kytojas atsirado...“ sako vie-na beglamonėjančiam ją vai-kinui, „aš galiu daryti kaip man geriau“, — „tai durnius... jis pavydi, kad mane vaikinai myli... kvailys; čia mat mer-gos vyrus pasirenka, o ne vy-rai mergas“... sako kita savo draugei. Tam panašiu išsi-reiškimų galima girdėti visur pas lietuvaite, visose vietose Šiaurinės Amerikos. Iš visko aiškiai matyt, kad merginos yra pirmininkės meiliškuose prietikiuos, o — vyras tik iš-pildytojai jų norų; ir jei mer-ginos gerbja ir myli „gražiuo-sius — „meiluosius vaikus, atsiuduoda jiems be jokių apsi-rubėziavimų, tai kas gali kal-tinti už tai vaikus, kada taip bešposaujant mergelė lieka senmergė, arba sulaukia vai-kučių ir rėkia: „tai neprietelius: suviliojo mane, suėdė, prazu-dė?“. Jeigu mergelė turi tiek drąsos, kad atiduoti vyrui savo nekaltybę ir gyvenimo likimą, tai kodėl neturi drąsos pasakyti vyrui: — „pasimik mane už pačią, tai tada meile pasidalinsim...“ Ir tokiu bu-du mergelės apsisaugotų nuo apgavikų, o gautų gerus, kurie jas tikrai myli ir gyventi nori; bet jos to nedarą, nes nori „na-udoties jaunystės dienomis“. Ir mergelių sauvališkumą net įstatymai apsaugo, priverdami vyrus-suviliotojus pasiimti su-viliotą mergelę už pačią, arba atlyginti pinigais, kad mer-gelė galėtų vaikūtį užauginti; roda Amerikoje tankiai dole-riai tuos įstatymus ir perrieda. Kitaip Anglijoje, — ten merge-lės nuo suviliotojų gerai ap-saugotos. Ir Lietuvoje vyras, kuriuos Tiesą Mylinči vadina „neva“ socijalistais, panašų ap-saugojimą norėjo įvesti atgau-nant autonomiją, bet reakcija viską sulauzė. Kad atsiranda tokių, kurie savo pačias pameta, neužginč-i-jama teisybė; bet kodėl jie pa-meta? Tą paaiškina pats gy-venimas. Tankiai matyt, kad pati savo vyrą laiko šunies vietoje, kas nuo kitų atlieka, tai vyrui tenka; o jeigu vyras nori padaryti savo namuose tvarką, paliopia begėdžiams įnamiams (burdingieriams) iš-sikraustyti, tada pati pasiima „burdingierius“ talkon, išmik-lina savo vyrui kaulus ir išme-ta pro duris; o jei tas nenusi-eka, — „burdingieriai“ tam-pa išvyti, tada pati vyrui nei valgyt netaiso, sakydama, — mįsliji, kad aš apie tave viena

bėginėsiu! Nėra „burdingiečių“ — nereik nei tavęs!... Vyrų tokio gyvenimo sulauką, protingai padaro, kad tokias pačias apleidžia, nes nėra gyduolių tokias pataisyti. Jei gu panašiu vyrų moteris atstumi juos nuo savęs, tai kodėl jie neturėtų teisės apsigyventi su kito mis moterimis, jeigu jiems jos reikalingos? Ką gi kas gali tokiems vyrams apie tai sakyti, jei jų pačios iš to daržiausia si?.. Yra pasimetusių turinčių da kitokias priežastis, bet šiūm laiku aš apie juos nekalbesiu. *)

A. K.

Isz keliones po Lietuvą

II.

Taip, taip! Uzdare mane už šaltosios durų ir... užrakino! Mat policistams Lietuvos suareštuoti žmogų, tai vis viena, ką „smičkę“ išsigerti. Policistas, matyt, kaip suareštavęs, nors ir nekaltiausį žmogų arba išsigeręs „smičkę“, jaučiasi labai gerai. Jam tokie dalykai, anot žmonių pasakos, „eina į kuną ir į dušią“. Aš pats mačiau, kaip tuodu mane areštavusie policistai džiaugėsi ir gyrėsi, kad visai netyčia „natknulis na bolšovo prestupnika“ (užklupom didelį prasizengėlį). Aš išsyk tik juokavau. Man juo labiau žingeidu buvo patirti ir ant savo kailio išmėginti pasielgimą šurkščiai-ziaurių puslaukių žmonių, į kurių rankas atiduota tvarka, žmonių gerovė, liuosybė ir net gyvastis... Man juokai tuo įgaravo, kada aš pasijutau tarpe dviejų juodų stovyklų — žemargių, kuriuodu pradėjo net apie ginklus graibyties, o jau juodviečių gerkles, tai kai dvi išblėrusios stebulės talakavo kasdieniais žodžiais, kurių jokiam žodyne nėra užrašytų. Bet na gi, skaitytojai, įstok į areštuojamojo klumpes; o jei gu buvai kada kokiu nors būdu areštuotas, tai jau be manęs žinai, ko į įspudį žmogus, laike areštavimo turi perleisti, o ypač, jeigu da niekuo nekalta. Štai kaip ir aš... stoviu rankas iškėles tarpe dviejų žmogystų, šurkščiai, tamsių žiaurių ir bejausmių; taip snukius susukusių, kad aš į juodu negaliu nei pažiūrėti. Ir kad nukreipti mįslį į ką kitą užvertęs galvą persistatau Vilnių ir Elvitą... o tiedvi žmogystos knibinėja man apie blaizdas, kelius... ligi pat karklo. Ir ištikro: sulyginti Vilniaus policistų su Elvito policistu, tai but vienoks paveikslėlis, kaip šale angelo pastačius velnią... Taip išmankę mano kišenius žemargiai policistai, sukrėvė kanceliarijoj ant stalo geroką kruvutę popiergalių, kuriuos suvyniojo į baltą popierių, aprišo siulu, užleido liaku ir užspaudė kanceliarijos antspaudą. Ant to triukšmo subėgo keletas žmo-

*) Ne su visais išvedimais p. A. K. sutinkame, ypač antrosios eilios smulkmenose, bet duodami laisvą pagrindą sykj pakeltam klausimui, talpiname ištisai. — Red.

nių ir su didžia nuosteba žiūrėjo tai į mane, tai į žemskius. Vienas, matyt, ukininkas, net prabilo: girdi, nusizemink prieš poną, persiprašyk ir paleis! Mane iš tokios patarties net kvailas juokas paėmė. Bet ir juokties jau buvo negardu. O ką, manau sau: paims, įkiš ant neapriboto laiko, kaip tai dabar Suvalkų gubernijoje daro, — na, ir sėdėk kol žemė su drebės bei dangus sugrius ar šios gadyinės karta išmirs... Vyresnysis žemskis Galgalis — kaip teko jo pavardę sužinoti — paėmė knygą, paklausė manęs vardo-pavardės ir kazin; ką į tą knygą įkrevojo. Aš matydama, kad jau be juoko esu areštuotas, sumaniau kitokį būdą išmėginti, o tai prabilau policistų kalba: meiliai policistą žvilgtėjęs, akį mirkt! sau į pažiaunę sprikt! kas reiskia: paleisk, gausi kyšį ir pripilsiu gerkle. Tada tas žemskis, žiurdamas į kitą savo antakių šerius kilst! ans liežuvių kyšt!... ir pradėjo su manim gerumu kalbėti. Kur, girdi, buvo jų-ų liezuvis pirmiau? Dabar, girdi, viskas formaliskai padaryta, į knygą įrašyta, visi, girdi, matė ir girdėjo, paskui gal, girdi blo-gai išėiti... Tad noroms-noroms, atsiduriau „klabangėje“. Tai bent pasilsėsiu! — manau sau ir pradėjau apžiurinėti savo naują bustynę. Kas čia per kalėjimas? — kalbu pats su savim. — Kambarelis ir gana. Dideliame mies-te už dar mažesni, o kartais ir visai be lango reikia kokius 5-kis rublius per mėnesį mokėti, — juk ant gatvės negyvesi, o ten ir oras daug blogesnis. Kalėjimo vardas tik niekad jame nebuvusiam bausis. Kalėjimas tik iš viršaus pažinrėjus žmogų papurto, o į vidų įėjus, sakau: kambarelis ir gana. Kalėjimas, tai žmonių išmetoms: vagiams, apgavikams ir t. t. akademij; ten vagiliukas įk štas už pavogimą peiluko išsimokina nuo didžių vagilių, kaip užst ant arkluko; kalėjimai, už žmonių-ukininkų pinigų pastatyti, kasmetai pagamina Lietuvai po keletų šimtų gudrių „amatninkų“, kurie viską glemzdami, skriaudžia jau ir taip iš visų pusių skriaudžia mus ukininkus.

Kalėjimas veikėjas-rašytojams yra atiliso vieta, o man kalėjimas tik kambarelis. Tad ir apžiurinėju tą kambarelį Duryse mažutis langelis, bet geležimis apkaustytas. Grindis purvinos, oras sudvisęs; toliau „narai“, ant jų tyso suskretęs šiaudinis, o ant šiaudinio... kerši gyvoliukai vaikštinėja. Toliau, beveik palubėje, langelis pinučiais, tarsi geležinėmis akėčiomis užraizgytas; pro juos taip maža šviesos įeina, kad valdžiai tarsi reikia pinigų už tą šviesą mokėti, jog stengiasi kuomaziau įleisti...

Taip prabuvau toje „klabangėje“ apie porą valandų. Jau buvau besirengias patiesti savo kaulus ant narų ir susigiminti su keršais įnamėliais, bet kažin kaip duris pasitrynė, atidarė langiuką, — žiuriu: žemsgargis įkišo savo nrupusią nosį. Man į jį pa-

žiūrėjus, jis maskoliškai paklausė:

— Ar jūs norite iš čia išėiti, ar čia pasilikti?

— Kokis velnias, sakau, norės čia pasilikti. Kad aš, sakau, bučiau „keršasis gyvoliukas“, tai senai per plyšiuką bučiau išėpliojęs.

— Na, tai „charašo“. Duosi „poltininką“ (50 kap.), tai aš iš čia išliuosuosiu.

Aš šokau derėties: penkioliką kapeikų pasiuliau, paskui 20, 25, 30, galiaus žemsgargiui užsikietėjus prizadėjau 50 kap. Jis tada duris atrakino, mane išleido, išsivedė ant gatvės; ten stovėjo žydelio vežimukas, tai mudu su žemsgargiu ir dar trys žydeliai — „for“ į Vilka-viški. Pusrublij veržte-išveržė neva tai už nuvežimą. Vil kaviškyje kuone per visą miestą mane žemsgargis, pirma savęs kardą atkišęs, varė pas pavieto viršininką. Žmones tai matydami pirštais į mane rodė ir pusbalsių švagždėjosi: girdi, gerą žmogų policija nevarinėš. Tai, girdi, ar koks jau cicilikas, ar arkliavagis! Nusibeldėme į pavieto kanceliariją. Ten mane atgabėjęs žemsgargis perdavė mano „užėčėtytus“ daiktus ir kazin kojį laišką, o pats išėjo. Kanceliarijos valdyba prie manęs pristatė kitą su branktu „dėdė“, kuris buvo bevedas mane į Vilka-viški kalėjimą, bet man patikrinus, kad viršininkas mano dokumentus peržiūrėjęs paleis, nutarė laukti viršininko. Po valandai suskam-bėjo už durų pentinai; štai įeina viršininkas. Žemsgargis (dėdė) strakt! kai gaidys, ir aš atsistojau. Viršininkas į mane žvilgtėjęs nuėjo į kitą kambarį. Ilgą valandą girdėjos už durų šiurenimas popėrių, minėjo mano pavardę, kalbėjosi kazin-ką tai smar-kiai, tai pamaži, galiaus mane pašaukė. Įėjau. Pagal savo kasdieninį papratimą kaippo žmogui galvą trup čiuoką linktelėjau, jis taipgi biskį knaptelejo. Išklusinėjo manęs: kas aš toks, kur aš mokinausi, su koku tikslu keliauju. Man viską jam ant klausimų atsakius, atidavė visus mano popėrius, pinigų, tik pasilikau, kaip jis sakė, peržiūrėjimui dvi knygutis: 1) „Gyvenimo galeliai“ ir 2) „Pirmasis degindaris“, žadėdamas po peržiūrėjimui prisiusti.

K. Stiklinis.

Kalbos dalykai.

Grynintojams lietuvių kalbos daug da reikės padėti triušo, iki reiskiai atskirs joje įsimašiusius slavizmas, nes įsigilinus į slavų (kad ir vien tik rusų) provincijines kalbas ir tarmes, randi neišpasakytą daugybę žodžių, tų pačių reikšmėje ir ištarme, kaip ir lietuvių vartojama. Taip neseniai skaičiau Melnikovo Pečerskio etnografišką apsakymą „V liesach“, kur aprašo „prasčiokų“ kalboj XVIII ir XIX šimtmečių vienuolynus. Apsakos teritorija imta iš dabartinų gub. Jeroslavo ir Kostromos, tarpe Rybinsko ir Vetlugos.

Autorius kalba dievotų-kaimiečių tarme, kame skersai ir išilgai randi lietuvių vartojamus žodžius. Aš čia keletą dėl žingeidumo privesiu. Placiu interesuojantis lietuvių kalbos tyrinėjimu tepersiskaitai minėtą veikalą „V liesach“ mėnesiniuose šių metų priduose prie savitraščio „Niva“ Petrapilė, ul. Gogolia, 22, B-vė A. F. Marks.

„Ret“ — „rieties“, barties, vaikdyties; Kauno gb. Juž., užvest barnį; „rotba“ — užsikeikimas, prisiegavimas (rietybė); pav. „kad aš iš šios vietos neišeič“, „tesp, rogie man akis“ ir t. p. „Tal'ka“, Viatkos gub. ir šiaurės Užvolgė — „tolika“, siulų verpalas (matka), Juž. Matkas susideda iš 20 posmų, posmas iš 15 skirsnelių (čis-menok), skirsnelis 4 siulai aplink keturių colakėjų ilgio Tokiu būdu visoj tolkoj yra 4,800 uolakėjų (arsinų-yardų).

„Motok“ Viatkos gub. žr. augščiau, — „matkas“ Juzintiškiuos Kauno gub.

„Pasm“ Viatkos gub., — „pomas“ žinomas visoj Lietuvos.

„Ritvina“ Kostromoj, — „ridi nu“, „prasukos“ Juž. — išmūšta ant kelio duobė ratais, išritinėta, išriedinėta.

„Kosje“ Kostr. — „kotas“ (dalgiakote) Juž.

„Kriuk“ Užvolgė, — „kriukas“ Juž. — riestu galu lazda arba kablys įkalt sienon rubams sukabint.

„R. maška“ Užvolg. (zolė), „ramunė“ (Chamomilla vulg.) Juž.

„Deviasil“ (zolė) — „devy-nyasyli“ (Inula helenium) Juž.

„Skoba“ — „klemka“, durų sukaba.

J. O. Širvydas.

Doma: anarchistai eina!

(Esljetonsas.)

Daugeli lietuvių, neveizinti „Kovos“, „Dilgėlių“ ir kitokių mus „geltonosios“ presos organų reksmus, toli gražu de neaišku: kas yra tie bausis žmonijos nevidonai: „anarchistai“, „eserai“ (social-revoliucijonieriai), „maksimalistai“, ir kitokie istai, istai, istai — begalo. Apie p. Baltrušaitį gerai žinoma, jis ilgai, tik nepasėmingai vedė kovą su baisiais Philadelphiais istais, susidedančiais net iš pustrėčio asmens; kad jis bijosi jų ir šventai saugojo nuo jų Liet. Soc. Sąjungą. Tas viskas gerai žinoma. Bet ar daugelis girdėjo apie jo kalbas ir aforizmus kaslink istų? Tai gi, tai gi: mažai girdėt — nebut nuo istų išganytu.

Iš jų didžiausiu atsidukėjimu atsižymi didysis perserėgėjimas, su kuriuo p. Baltrušaitis (pradekim istoriskai!) kiekviename LSS. susivaziavime kreipiasi į savo pavaldinius su taip vadinamais „raportais“.

— Malonūs draugai! — skamba tuose istorištuose raportuose — jūs, įstoje į sąjungą, da esate jauni, ir gerai neapsipazinę su socialdemokratiška etika ir taktika. Žinokite, kad jus tuojaus apsups viduri-

niai priešai ir pradės įkalbinti bausius daiktus, kovoti prieš sąjungą. Iš jų vieną tai jau pagavau už uodegutes: jis gyvena Philadelphiajose. Padarytas programos, kurį vos galima išskaityti, — o kaip gi? tas netikėtai pateko į mano rankas, ir kurį patalpinau savo laike į savo organą, kad visi žinotų, jog Amerikoje yra ir kitokių gaivalų — priešų, apart socialdemokratų. Yra da taipgi trys bausis mūsų priešai; tie tai bus bene anarchistai, ar maksimalistai. Jiems tik ir rupi išgriaut iš šaknų... sąjungą. Jūs jauni, neprak-tiški; jūs galite lengvai pasiduoti tų priešų gudrioms ir suviliojančioms kalboms. Mano pareiga, kaip atsidavusio jūsų tarno, persergeti jus, malonūs draugai. Aš turio išaiškinti jums, kas tie anarchistai.

(Taip kalbėjo iš burio, ir paskui užsilpė ant estrados augšta, sunykusi figura, išblyškusi veidu ir smailiai į visas pusis mirksničiomis akutėmis).

— Malonūs draugai — prabilo vel balsas užsilpęs ant estrados. — Jūs matote prieš save mūsų redaktorių, J. Baltrušaitį... Čia protas... čia dešinioji ranka...

(Oratorius pirštas įtekmingai dasilyti kaktos ir ištisia ranką.)

— Ir štai daleiskim sau, kad ant mano delno sąjungą. Anarchistai velniškai taikstosi nupusti ją... (oratorius parodo — lyg pučia.) Ir jei tik mes neapsižiurėsime, tad jie lengvai, be baimės, gali prisiriinti prie mano rankos ir... pffft!!

(Čia oratorius taip putė linkui ištietis savo rankos, net pats paraudonavo.)

— Ir nėra draugų, ir nėra sąjungos (povaliai silpnėsniu balsu), ir nėra... jų-ų redaktoriaus, ir nėra (visai užmuštu bal-u) Juozo Baltrušaičio.

Štai, malonūs draugai (smarkiai), kas tie anarchistai ir kitoki soc.-rev., ar priešai! Tikiuosi, jūs dabar supratote, kas jie per vieni, ir žinokite, kaip reikia jų saugotie!... —

Taip buvo viename pirmes niam L. S. S. susivaziavime Panašius p. Baltrušaitis išdavė raportus ir vėlesniuose susivaziavimuose. Jo nuomone, sąjungą, tai kuo kstelė pukų — pust jos ir nėra!...

J. Baltrušaitis pratarnavęs paskirtą laiką — vienus metus, kad pasilikti išrinktu ant kitų metų, jis, vietoj išduoti tikrą raportą, pilnoj to žodžio pras-mėj, vėl apverkė štai ką:

— Malonūs draugai! Aš buvau kadaisiai rašęs, kad senasis rušmas buvo netikęs apsigyvenimui: nei rašyti, nei kvepuoti jame nebuvo galima; o Bernotas pranešė, kad aš ponaitis ir, jei negalys dirbti, girdi, galiu pasitraukti nuo vietos, atsiras kitas, kuris galės atlikti tą darbą, kaip kitas atlikdavo, dirbdamas daugiau ir sunkiau. Tai gi matote, draugai, kas tie mūsų priešai rašo! O aš ir dabar da negaliu pasitaistyti sveikatoje. Arba štai Širvydas supyko ant manęs tik todėl — huk aš liškais intrigas vedžiau, kad pasilikti „Kovos“ redaktorium. Va-

Zagaras savo atsišaukime rašo, kad gyvenimas nesudrebėtų, jei aš išsyk iš jo pradingčiau. (Čia net ašaros akyse pasirodė.) Aš taipgi noriu gyventi, o jie nori, kad aš dingčiau... Tai matote, malonūs draugai, kokie mūsų priešai... Pasigailekite manęs... Pasigailekite sąjungos...

Raportas užsibaigė. Delegatus ant tiek galestis apėmė, kad užbaigus skaityti „raportą“, kuogreičiausiai nusprendė jį padėti į LSS. archi-va.

Daugelis delegatų buvo dideli optimistai, ir pas juos kiekviename laike radosi atsakantis sumanymas.

— Nesirupink, mūsų redaktoriau, tikėk mums — mes gerai suprantame sąjungos draugus ir tuos biaurybes — priešus! Tu liksi išrinktu redaktorium ir ant antrų metų...

Ir kada jau rinkimai praslinko, ir J. Baltrušaitis tapė išrinktu redaktorium, jis lengvai atsiduko.

— Kodėl jūs mane rinkote, jei es buvau negeras? Jūs manėte, kad aš pasiprovysiu? Aš ir ant toliau varysiu darbą ardymo, kaip man patinka. Bet visgi aš ištariu jums širdingą aciu.

Panašias kalbas ir aforizmus paprastai kalba Rusijos činauninkai, ma-tydami gauti augštesnį činą, nors jie ir netinkami plėtoti teorijoms.

Daleiskime sau, nors ir F. J. Bagočius, pradėjęs tarnauti pas presbiterių pastorius paprastu tarnu, o gal ir da kur va, be baimės, gali prisiriinti prie mano rankos ir... pffft!!

(Čia oratorius taip putė linkui ištietis savo rankos, net pats paraudonavo.)

— Ir nėra draugų, ir nėra sąjungos (povaliai silpnėsniu balsu), ir nėra... jų-ų redaktoriaus, ir nėra (visai užmuštu bal-u) Juozo Baltrušaičio.

Štai, malonūs draugai (smarkiai), kas tie anarchistai ir kitoki soc.-rev., ar priešai! Tikiuosi, jūs dabar supratote, kas jie per vieni, ir žinokite, kaip reikia jų saugotie!... —

Taip buvo viename pirmes niam L. S. S. susivaziavime Panašius p. Baltrušaitis išdavė raportus ir vėlesniuose susivaziavimuose. Jo nuomone, sąjungą, tai kuo kstelė pukų — pust jos ir nėra!...

J. Baltrušaitis pratarnavęs paskirtą laiką — vienus metus, kad pasilikti išrinktu ant kitų metų, jis, vietoj išduoti tikrą raportą, pilnoj to žodžio pras-mėj, vėl apverkė štai ką:

— Malonūs draugai! Aš buvau kadaisiai rašęs, kad senasis rušmas buvo netikęs apsigyvenimui: nei rašyti, nei kvepuoti jame nebuvo galima; o Bernotas pranešė, kad aš ponaitis ir, jei negalys dirbti, girdi, galiu pasitraukti nuo vietos, atsiras kitas, kuris galės atlikti tą darbą, kaip kitas atlikdavo, dirbdamas daugiau ir sunkiau. Tai gi matote, draugai, kas tie mūsų priešai rašo! O aš ir dabar da negaliu pasitaistyti sveikatoje. Arba štai Širvydas supyko ant manęs tik todėl — huk aš liškais intrigas vedžiau, kad pasilikti „Kovos“ redaktorium. Va-

Zagaras savo atsišaukime rašo, kad gyvenimas nesudrebėtų, jei aš išsyk iš jo pradingčiau. (Čia net ašaros akyse pasirodė.) Aš taipgi noriu gyventi, o jie nori, kad aš dingčiau... Tai matote, malonūs draugai, kokie mūsų priešai... Pasigailekite manęs... Pasigailekite sąjungos...

komisija su vice-gubernatorium kelio tiltų tyrinėtų. Kasdien automobiliui pradėjo vaikščioti nuo liepos 1 d.

— Birželio 14 ir 16 dieną leidai apie Rokiškį labai išmušė javus. Paupės, Miškinių ir Diliškių nei daržovių nebėlikę.

Apie Simonis (Ukm. apsk.) taip gi labai išmušė javus, rugius žmonės nupiovė.

S. Z.

Laiškus peržiūrines. Jeigu laiške yra kas norint siunčiama, tat reikia apmokėti; o kad tokių laiškų žmonės daug siunčia į Ameriką ar kur kitur, vyriausioji krasos ir telegrafo valdyba, susitarusi su pinigyno ministru, liepianti tokius laiškus pristatyti į muitinę. Muitinė turėsi pasi- kviesti žmogų, kuriam yra siunčiamas laiškas, ir tuokart jį atplėsti. Užtat, kad tokių keblumų neišeitų, reikėtų geriausiai atiduodant krason apmokėti visokius mokesnius už siuntinius.

Taupymo kasos. Ligšiol, įdėjus į taupymo kasą pinigų, pagal vienos knygelės vienu kartu negalima buvo daugiau atsiimti kaip 100 rub. Dabar truputį palengvino — galėsi atsiimti lig 200 rub.

„Kraja“, lenkų savaitinis laikraštis, Peterburge, sustojęs.

(„Viltis“.)

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ.

Brooklyn, N. Y.

Liepos 28 d. Tautiško Namovietainėje atsibuvo viešas susirinkimas arba konferencija, sušaukta Lietuvių Apšvietos ir Mokslo Draugystės rūpesčiu. Tikslu konferencijos buvo apkalbėti apie pradėtusius lietuvių surašus — statistiką, kurios sumanytoju yra kun. Žilinskas. Konferencijon pribuvo 16 įgaliotinių nuo įvairių lietuviškų draugysčių, taipgi buvo atėjusių ir pašalinių ypatų — iš viso dalyvavo konferencijoj apie 40 žmonių. p. Petras ka atidarė susirinkimą, po tam p. Balčius priėmė įgaliotinių mandatus ir po persaukimui pasiuntinių vardų išrinkta tvarkos vedėjai: pirmasė d. J. Kačergius, raštininku A. Andriukaitis. Užėmus vedėjams vietas tapo užklausti ar ir pašalinius ypatos gali gauti balsą? Išreiškus keletui savos nuomonę, pasirodė, kad visi įgaliotiniai sutinka ir pašalinius prileisti, kadangi tokas dalykas interesuoja netik pavienius, netik rinktinas kokias organizacijas, bet kiekvieną abelnai lietuvi.

Toliau peržiūrėjus prisiųstas kun. J. Žilinsko surašus blankas konferencija išsireiškė, kad tokios blankos nėra atsakančios tam tikslui, nes pagal jose esančių rubrikų vedamas surašas lietuviškos liadies mažai galės atnešti mums, kaip tautai naudos, ir tokas darbas pagal kun. J. Žilinsko sutvarkymą esąs bergėdžiu, net visiškai nereikalingu. Ir paleidęs balsaviman vienbal-

siai tokios blankelės atnesta. Apie pačius surašus plačiai apkalbėta ir prieita prie išvėdimo, kad jie yra reikalingi; bet tokie surašai turėtų buti daug pilnesneje formoj, kad iš jų būtų galima matyti kaip veidrodyje abelną Amerikos lietuvių gyvenimo pobūdį, o netik kad žinoti, kiek. Buvo manyta išnešti rezoliuciją parodymui nepilnumo dabartinių kun. J. Žilinsko rubrikų, bet tas atidėta sekančiai konferencijai. Išrinkta komitetas iš penkių ypatų platesniam apdirbimui viso dalyko. Šis komitetas sekančioj konferencijoj turės perstatyti, — ką nuveikė, ir jeigu konferencija užtvirtins, tad pasidalyti žiniomis — mintimis, per lietuviškus laikraščius su visais Amerikos lietuviais.

Dar-Bus.

Wilson, Pa.

Pradėjus truputį geriau eiti darbams, suplaukė čia daugiau ir lietuvių. Čia yra du didų dirbtuvė, kurioje vien lietuviavai tedirba — uždirba nuo \$1.60 iki \$2.00 už dešimtį valandų. Uždarbuis lietuviavai praleidžia smuklėse. Apšvietos reikalais nesirupina. Kalbinančius užsakyti laikraštį vadina šliuportarniais. Yra kuopa S. L. A., bet tamsunelias šlyksčių šlyksčiausiasis žodžiais išvardžioja jos sąnarius. Yra dar susiėlpimo dr-stė Šv. Jono, bet persisunkusi fanatizmu: susirinkimuose nutarė išmesti sąnarius, kurie neatliks ausinės.

Atlikęs Ausinę.

New Britain, Conn.

(Nuo mūsų korespondento.)

Nauja „Amerika pirty“ 26 liepos tarpe vietinių lietuvių perbėgo nepaprastas truksmas — tulas Ant. Pitkauskas, paėmęs nuo kito Lietuvio (rubsiuvio) A. T. moteries \$1000, prasišalino. Pitkauskas pirmiau sako kalbings pono A. T. moterį, kad ji savo vyrą nudėtų, bet tame nepelnes kalbino, kad su juomi palėgtų. Moteriskė ant to sutiko, išėmė iš banko savo vyro pinigų, kurie jos varde buvo padėti ir visus Antanni atidavė, — šis zadėjo ant rytojaus ją pasiimt ir sykiu pabėgti. Teisybė, kad jis tai pabėgo, bet suviltą moterį užmiršo pasiimt — Tai nauja „Amerika pirty“... A. Pitkauskas yra barzdaskutis, 26 metų, baltas grazaus sudejimo, vidutinio ugio. Kalba angliškai ir biskį lenkiškai. Vertėtų smailuzio apsisaugoti...

Tą-pat dieną kitas panašus atsitikimas buvo pas lenkus. Tula M. Musikiutė (lenkė) šoko tvenkinin norėdama prisigirdyt, bet su laiku kažin koks žmogus išgelbėjo. Priežastis privedusi mergaitę prie sauzudystės, tai nevidonas nymylėtinis, kurs išviliojo vargšes merginas sunkiai sutauptų pinigėlių \$500 ir dingio. Mergaitės ir moteris! Tai jums pamokinimas buti atsargesnėmis nuo širdziėdžių ir prigavikų...

Brooklyn, N. Y.

Kad Brooklynio lietuviavima žymiau ir sparčiau kru-

tėti, apie tai liudija jų gantankiai sukviečiami viešesni susirinkimai. Vienok, kokius vaistus atneša ar da atneš tie jų sukviečiami tai atskirių, tai susivienijusių draugijų susirinkimai, — jau iškalno atiprašau gerb. skaitytojo, — neapsiimu spręsti. Štai vieną iš tų susirinkimų ir kokie sumanymai jo posėdyj tapo išnešti, nors ir trumpai tečiaus aprašysiu. — Liepos 25 d. Tautiškam Name buvo kelių bent tuomtarpu susivienijusių draugijų konferencija, kurioj dalyvavo, va, šios draugijos: Lietuvių Moterų Progresiviškojo Susivienijimo kuopa, Lietuvių Apšvietos Draugystė, ir 19-ta, 52-ra ir 83-čia LSS kuopos. Sumanymai busiančiai rugpiučio 29 d. konferencijai apsvartymui ir apdirbimui tapo išnešti sekantieji: 1) Įsteigimas pradičės lietuviškos ir angliškos kalbų mokyklos su apmokamu mokytojum; 2) Įsteigimas abelno knygyno — nusamdant tam tikslui kambarį, užsakymas knygų ir knygaišnos nuskrymas; 3) Apkalbėjimas ir išdirbimas taisyklių lietuvių supažindinimui su sceniškąja daila (vaidinimais, dainomis ir muzika); 4) Apsvarstymas laisvos paskaitų ir referatų platformos. Toliau, yra išrinkta šios konferencijos komisija, kuriai nurodyta — apdirbti atsiėaukimą ir išsiuntinėti visoms vietinėms ir apylinkės draugijoms užkviečiant jas dalyvauti busimoj konferencijoj.

Rugpiučio 6 d., kaip toke patirti, mūsų gerb. dainius, p. M. Petrauskas, skaitys referatą ant temos: „Muzika senojo svieto — rytinių ir laukinių tautų“.

Bet apie tai galėiu parašyti tik vėliau.

Menkutis.

Vietines žinios.

— Ant kampo So. 3-čios ir Bedford ave. Williamsburge pradėjo griauti senai apleistą bažnyčią, kur statys 6 lubų namą. Šita bažnyčia turi ypatingą savo istoriją. Statyta 60 metų atgal priklausė universalistų sektai, kuriai pranykus bažnyčia pasiliko ant rankų pastorio Whyte. Šitas pastoris užsiėmė davimu „bėgtuvių“ šliubo jaunavedžiams. Jis keldavosi vidurnaktį ir surišdavo pabėgusius nuo tėvų vaikiną su mergina; tankiai oetik negaudavęs užmokesties už darbą, bet suvenčiavotiems duodavęs ir ant kelio. Nei vienas kunigas Amerikoj nesujungęs tiek jaunimo, kiek Whyte. Jis jau 12 metų atgal pasimiręs.

— 24 d. liepos atvyko iš Europos mūsų pagarsėjęs artistas-muzikas p. M. Petrauskas. Jis žada kokią porą sa vaičių užtrukt Brooklynje ir perskaityti referatą. Tuomtarpu p. P. apsiėjo pas p. M. W. Bush (Bučinską) Port Washington, jor vasariniam gyvenime, biskį atstui nuo (Žiurėk ant 6-to pusl.)

SENATVĖ

(Elegija.)

Jau saulė už kalnų žemai nusileido,
Ir oras pritvino drėgnumas;
Prakaito lašai jau nudžiūvo nuo veido,
Nebegirdėt paukštelių dainos.
Tik vėjas retkarčiais pušyne dusanja,
Išleidams paskutinį kvapą —
Su kaitriąja saule kovoti paliauja,
Įzengia į naktinės tylos jau kapą.
Ziedeliai sučiopę lapelius alsuoja
Ir snaudžia tarpe aromato,
Ir visa jau gamta atilsiu kvėpuoja.
Tik vienas upeliukas atilsio nemato.
Jisai savo giesmės niekad nenutraukia —
Ar naktis, ar diena, ar rytas;
Be atilsio bėga, dainuoja ir šaukia,
Pergalėdams kliūtis, visad valioj tvirtas...
Senai jau jo gaidą buvau begirdėjęs —
Prabėgo gludumuos daugel ilgų metų...
Tik dabar šių vietų prilankyt atėjęs
Atsiminiau dainą kada tai girdėta.
Senai... čia pašlaitėmis, po girią medžiojau,
Ir upelio gyvunus gaudžiau;
Čia jauną mergelę už rankos vedžiojau,
Ir žirgus ganydamas nuvargęs snaudžiau.
Tankiai tas upelis mane atgaivino,
Kaitroje oro, savo vėsa,
O tas pilekšnis į mintis skandino,
Nes jis praeties amžių kvėpavo dvasia.
Tada priešais mane žibėjo ateitis
Spinduliais ideališko!
Aušo skaiti diena, tvirta buvo viltis,
Netruko pajėgų ir dvasios ramumo! ...
O dabar aplankau aš tave, tėvyne,
Gyvenimo metų palaužtas! ...
Gal jau neb'kvėpuosi netrukus, krutine?
Ir... paliksiu kapų prieglobstį pagautas...
Čion tavo vėjeliu mano dvasia mintą,
Kur žydi žiedai išvystę...
Ant veido raukšlėto ašara nukrinta,
Prisiminus man šviesią mano jaunystę...
G. B. Raitelis.

Cukrus, kaip maistas.

Paskučiausi tyrinėjimai parodė, kad cukrus lošia labai svarbią rolę, kaip maistas. Jis labiausia tvirtina raumenis. Todėl žmonėms, dirbantiems sunkiai fiziškai, o taipogi ir vaikams yra būtina reikalinga vartoti nemažai cukraus. Laboratorijos yra tame dalyke bandę ant gyvolių. Arkliams vežiojantiems sunkenybes yra duodama cukrus, ir tas juos labai sustiprina. Vokietijoj pailsusiems kareiviams yra duodama daug cukraus. Dėl to saldūs valgiai, k. v. saldainiai, konfituros ir k. neturi būti skaitomi išdykumo išlepimo valgiais, bet kaip svarbus ir būtina reikalingas maistas. Saldūs valgiai turi būti vartojami kuotankiausia. Dabar Vakariniėje Europoje kiekvienas žmogus suvartoja kasmet 25 svarus cukraus, tuomtarpu su didele nauda kiekvienas gali suvartoti 1 ar 2 svaru cukraus ant dienos. Vartokite cukrų — jis sustiprins jūsų raumenis.

Žinoma, reikia vartoti valgius su grynu cukrum. Ypač Amerikoj pigiosiose restoracijose ir šiaip pigiai parduvinėjamuose saldainuose (kendėse) ir k. tam panašiuose dalykuose, vietoje cukraus yra vartojamas 400 syk saldėsnis už paprastą cukrų sacharinas (cukrelis). Sacharinas yra labai kenksmingas ir nuodingas. Tokių valgių, su sacharinu sutaisyty, reikia vengti. Reikia valgyt tik tokius valgius, kurie sutaisyti su grynu cukrum. Geriausia, kad tokius valgius gamintų namuose, nes restorac jose norėdami gauti daugiau pelno, vartoja vietoje cukraus sachariną, kuris mat daug pigiaus jiems apsieina.

K. J. Baromas.

UŽSIRAŠYKITE „VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“

Kritika ir bibliografija.

— **Ponaitis.** *Parošė Uida. Apysaka iš angly vaikų gyvenimo. Vilnius. 1908. Juoz. Zavadskio spaustuvėje ir jo lėšomis. Puslapių 27.*

Knygutėje autorius parodo, kaip paviekslėlyje Jonukas Muzikantas, kad labai negerai daro tie tėvai bei auklėtojai, kurie savo vaikus laiko uždare tamsybėje, neduoda jiems apšvietos, mokslo, laisvės; suvaržo vaikų dvasią, protą ir visą kuną; priverčia auklėtojai vaikus prie nuludimo ir tokiu būdu nekaitą įvaro jiems ligą. Tik silpnesni vaikai tokią auklėjimo sistemą iškenčia; gabūs gi iš prigimties vaikai tokių auklėtojų neužganėdinti, išbėga iš namų, ir gyvenimas tokių lieka nelaimingas.

Knygėlė lengva skaityti, nes kalba ir spauda graži.

— **Malunas.** *K. Barancevičiaus apysaka. Pagal rusišką vertę Pranas S-lis. Vilnius 1908. Juoz. Zavadskio spaustuvėje ir jo lėšomis. pp. 23.*

Apysaka nuosekli ir tamsiai skaudi kaip ir visas gyvenimas Rusijoje. Ji paimta iš tikrojo atsitikimo, kuris parodo sąžinės stoką pas turtinguosius pramoninkus, kurie visa širdžia yra prisirišę prie pinigų, o tas žudo žmonių darbininkų laimę ir gyvybę ne vienliukiais skaitliais, bet pluoštais. Knygėlė verta perskaityti, nes parašyta rimtai ir įtikrinančiai. Vertimas gana geras.

— **Vikrus vaikas.** *Bjerno apysaka iš norvegų gyvenimo. Vilnius, 1908. Juoz. Zavadskio lėšomis ir jo spaustuvėje, pp. 30.*

Pastaruoju laiku pas mus, amerikiečius, buvo daug laikraščiuose kalbėta apie mokyklas ir mokini mosi budus. Šioje knygėlėje kalbama, koks yra paprotis pas norvegus: ten neruttingus, o gabius mokinius ir mokines yra paprotis leisti į augštesnius mokslus visuomenės lėšomis, t. y. parapijų, draugijų, valsčių. Apysakoje daug yra gerų pavyzdžių, kurie aums, lietuviams, ytin reikalingi vykinti gyveniman. Per darbštumą, per susipratimą žmogus gali įgyti tą, ko negalėjo pasiekti per neturtą; tik reikia noro, pasišventimo.

M. Bebulis.

D-RAS. VILIUS BRUOŽIS.

Liepos 6 d. Tilžėje pasimirė vienas iš žymesniųjų Prūsų lietuvių vaikėjų, Dr. Vilius Bruožis. Jis gimęs 17 d. gegužio 1843 m. Gulstanduose, Budviečių parapijoj. Universitetą baigė Karaliaučiuje. Pabaigęs universitetą ištraukė karan su prancuzais. Sugrįžęs iš karo, apsigyveno prusiškąj lavoje. Išbuvęs čia 10 metų, išsikėlė į Dresdeną; 1881 m. buvo Berlyne, Tilžen gi atkako 1885 m. Kadangi gydymas jam sekėsi, o jis nuo kitų daktarų slėpė savo metodą, tai dėlto kilo nesutikimai su vietiniais daktarais, kurie iš pavydumo stengėsi jam kenkti ir tiek padarė, kad jis vėliau net du kartu buvo patalpintas beprotnamyje.

Atkakęs Tilžen, Dr. Bruožis iš syk pasirodė karštu lietuviu, jis prisidėjo ir prie „Aušros“, kurioje tilpo kelios jo eilės ir taip straipsniai. Paskaitose ir pranešimuose jis bandė pertikrinti, kad net rojuje Adomas su Jieva lietuviškai kalbėjo, kad visos civilizacijos pradžia nuo lietuvių paeina. Savo išvedimams turėjo daug medžiagos surinkęs. Gaila, kad tos medžiagos neapdirbo ir net savo lietuvių kilties teorijos neaprašė. Ap-kritai, rašė jis mažai, bet pasikalbėjimuose neiškenė neiškinęs savo teorijos. Sulygo jo, rojus, kur atsirado pirmutinis žmogus, buvo Prūsų Lietuvoj apie Darkiemi.

Kada, atsisakius Jankui leisti „Varpą“, tasai laikraštis be maza negriuvo, nes leidimui truko pinigų, Dr. Bruožis, užtikrindamas skolos išmokėjimą, parupino kitą spaudėją — Mauderodę

Brooklyno. Pakol kas, M. Petrauskas nemanoma nieko čionai surengti iš žymesnių dalykų, nes keta veikiai važiuoti Chicago. Todėl pranešu visiems, kurie klausė manęs laiškais ar teiravosi pas savo pažįstamus, jog ant scenos tuomtarpu M. P. nieko nerengia. Bet rugpjūčio 6 d. 8 val. vakare Tautiškoje Svetainėje 101-103 Grand str., Brooklyne M. Petrauskas skaitys referatą temoj „Muzika Senojo Svieto-Rytinių ir Latvinių Tautų“, todėl norintie išgirsti referatą ir pasipažinti su kitų tautų muzika senovėje ir dabar, nuoširdžiai kviečiami susirinkti, nes tik ašmų garbingam dainiui ir kompozitoriui, mes turėsime progą greičiau pasipažinti su Daila ir Muzika.

J. Salties.

— Ateinančiam rudenį New Yorke yra rengiamas Hudson-Fulton jubilėjaus apvaikšėjimas, kuris prasitęs nuo rugpjūčio 25 iki spalio 9: — bus tai sujungtas jubilėjus: 300 metų sukaktuvių, kaip anglų jurininkas Henry Hudson, ant laivo „Half Moon“ (pusė mėnulio) 1609 atrado New Yorko Azutekį (pavadintą jo vardu, „Hudson Bay“) ir 100 metų sukaktuvės nuo to, kaip 1807 m. didis išradėjas, Robertas Fulton, paleido ant Amerikos vandenų pirmutinį savo dirbtą garlaivį „Clermont“. Sis paskutinis jubilėjus manyta apvaikšėti 1907 m., kadangi tikroji šimtmetinė tais metais ir pripuola, bet vėliaus buvo sutarta suvienyti tai su Hudsono jubilėjum ir atidėti iki šių metų, dėl mažesnių lėšų.

Pranešimas.

Gerbiamoji Redakcija! Teikištes patalpinti Jūsų rimbame laikraštyje šį mūsų laiškelį: Siuomi pranešame lietuvių visuomenei, kad „Dagis“ humor, satyros ir juokų laikraštis tapo perkeltas iš So. Bostono Chicago, dėl mums žinomų priežasčių. Per tai biskį sutruks ir penktasai „Dagio“ numeris ir pasirodys pasaulin tik už dviejų savaičių. Prenumeratą rašius ir t. t. meldžiame susių šiuo adresu: „Dagio“ red. ir adm., 812-33-rd st., Sta. K. Chicago, Ill.

Vasaros keliai.

Zmonėms su reikalu ar dėl smagu mo važinėjantiems ant geležkelių vi sokias keliones, bus žingeidų patirt apie vaikšiojimą traukinių vasarometu ant Lackawanos geležkelių, New Yorko Visuomenės Tarnystės Komisijos (Public Service Commission) peržiūrėjusi geležkelių veikmę prabėgusių gegužio mėnesiu, pripažino, kad Lackawanos geležkelis greitumu ir reguliariškumu viršija 89 procentais visus kitus geležkelius. Gegužio mėnesiu, kaip rodo komisijos raportai, išviso mūsų traukinių pasivėlinta tik du procentu ant 8-dešimtdalių minutes.

Tas parodo, kad su Lackawanos geležkeliiais da neiviena kita linija nesulygino punktuališkume.

Reikalinga mokančių darbo preserių vidutinės rūšies kotams (surdotams).
Gottreher Bros.
146 Ave. D. top floor,
New York City.

Pajieškojimai.

Reikaluju draugo prie Hotelio ir saliuo; gerai butų, kad turetų apie \$500 pinigų. Labai gera progą. Atsišaukit šiuo adresu:
Chas A. La Barnes,
406 West str.,
New York City.

Jieškau savo vyro, Juzzapo Zukaucko, Kauno gubernijos, Sliaulių pavieto. 8 metai kaip Amerikoje. Pirmiau gyveno Great Neck, Long Island, N. Y. Kas apie jį žino meldžiu teikisite mar. pranešti šiuo adresu:
Mrs. Agota Zukauckienė,
P. O. Box 166,
Great Neck, L. T. N. Y.

Jieškau Jurgio Lukoševičiaus, Suvalkų gub., Mariampolės pav., gmino Mikališkių, kaimo Sanaučio. Pirmiaus gyveno Kanadoje, paskui Brooklyne, potam išvažiavo vėl Kanadon. Dabar atvažiavo jo žmona iš Lietuvos, Ona Lukoševičienė ir apsigyvenusi pas švogerį Brooklyne, nori surasti savo vyrą. Kas jį žino, meldžiama pranešti šiuo adresu:
Jur. Venckunas,
110 N. 3-rd st., Brooklyn, N. Y.

Parsiduoda štoras.

Puikioje vietoj, senai lietuvių apgyventoj. Paravinėjama tabakas, cigari, cigaretsi, saldiniai (kėdės) ir visokie mažmožiai. Užeiga lietuviams ir kitų tautų. Iš daikto parsiduoda daugelis gražių rakandų (forničių): lovos, stalai, kėdės, veidrodžiai, puikūs vargonai ir kitokių smulkesnių daiktų. Priežastis pigaus pardavimo—ėjimas į kitą biznij. Gera progą lietuviui. Ateikit peržiūrėti po:
529 Metropolitan ave.
Brooklyn, N. Y.

Apsisaugokit!

Siuomi pranešu visuomenei, kad apsisaugotų nuo vieno žmogaus, kuris Brooklyne prigavo nemažai žmonių, tarpe kitų ir mane. Jo vardas Vladas Dackevičius, turėjo Brooklyne, o paskui Bostone taip vadina mą „bank“ ir laivakorių agenturą. Mane prigavo ant laivakorės. Pirkau, užmokejau 45 dol. Bet jis neišsiuntė nei laivakorės, nei pinigų grąžino. Buvau norėjęs paskui jį Bostone areštuot, bet policija nele rado—pabėgta.

Ant. Andriukaitis,
63 Hudson ave.,
Brooklyn, N. Y.

Valgomųjų daiktų sąkrova.

Arba grosernia prieinama kaina parsiduoda geroje vietoj—priešis cukernią Priežastis pardavimas—savininkas užsiima kitą biznij.
305 Kent ave.
Brooklyn, N. Y.

DR. RICHTER'S

PAIN-EXPELLER

Žmogus jei kankinamas skausmais yra be pagelbos kaip akrotas sudaužytas ant skalu. Ar kenčiate skausmus Romatizmo, Neuralgijos, Užsaldymo ir t. t. tada pamėginkite porą sykiu sutepti su PAIN EXPELLERIU, Gaunama visose aptiekose už 25 ir 50 c. F. Ad. RICHTER & CO., 215 Pearl St. New York. *Demitt ant ant skubie — zenko apsaugima.*

Naujausiai ištirti vaistai.

Pilauk sulaukymui ir atsigimimui, nuo papucakų, spngų, niezulio, egzemos, keleto pavidaig gyduolis ir gydymo budai Gerianis gyduolis (suo prakaitavimo ir smirdėjimo kojų, atšaldimui paliesoj kojų, ir Vokietijoje amijoje karvial vartoje pagal formulą. Prof. Brundzo Gyduolis yra gvarantotoes Valstų ir Maisto tveg chemijos biore Washingtone, per patį valstų laisradėją su pagerinimu ir dadejimu substancijų visiškaizkai neuzkankiančių sveikatai ir sistemai; jokio negali būti pavojaus, tas užtvirtinta mūsų prielaga ir zioes zialies įstatymais. Taipgi lezistimo plicias informacijas, kaip senatėdyt stinkimā plaukų ir staugnti ant lespikusios galvos, kaip lezistgydyti ir lezistinti pletkanas, papucakus, de-derivines, niezulį, egzema ir kitas odos-akuroes ligas, ant kurių mes esame specialistais su savo gyduolemis. Bus lezistigta jums lezistakintimai ir darodymai, kaip sziantai tukstaczių lezistgydy. Aprazyk istorijį savo ligos, o gansi visokias rodas dykai. Beto zioes informacijas ir taip kiekvienam reikalingos, todėl linėtina, kad jos ras-tyje kozame name, apsaugotų žmones nuo apgavikų ir suezedytų sziuntus dolerij. Mūsų buras su kranuve adaras nuo 10 rite fktis rakare koznā diena. Visomis sventomis dienomis uzdaryta. Atelkite ar raszkyte umal įdėdami dvienting stampą ant lezistintimo visokų rodų.
Prof. J. M. Brundza & Co.
990 Broadway, B'klyn, New York.

Smuklė su rakandais.

Salionas ir visi rakandai (furniture) parsiduoda Long Island City dailioje, lietuvių ir lenkų apgyventoje vietoj, visai priešais fabriką. Parduoties ppežastis — savininko nesveikata ir išvažiavimas į senajį kraštą.
K. Surmaitis,
200 West ave.
Long Island City, L. I.

Keturi salionai.

Atiduodama ant reudos ir du ant pardavimo sn namais Luzernės ir Lackawanos pavietose. Išdirbtos vietos. Dasižinoti pas:
K. Kijanski,
114 N. Main str.,
Wilkes Barre, Pa.

„BALTRAMIEJAUS NAKTIS“

yra tai puikus prancuzų romanas. Žingeidus tikėjimo pamatai ir mirstančiųjų gėnai: bedlerio ir kataliko. Įdomūs darbai karaliaus, kunigų ir jų paslapčių.

„Balt. Naktis“ stora, didelė knyga. Kunigai draudžia ją skaityti.
Kaina 75 cen.

„RAISTAS“ (THE JUNGLE),

versta iš anglų kalbos originalo. Yra tai aprašymas iš Amerikos lietuvių gyvenimo. „Raistas“ taip žingeidi, kad į visas civilizotas kalbas išversta, todėl jog akrya knyga. „RAISTA“ perskaitę geriau pasaulį bei surėdymą pažinsi, negu daug metų Amerikoje gyvenę. Kaina \$1.00.

Abidvi ant kart 1 dol. 50 ct. A DRESUOT

J. Naujokas,
120 Grand st.,
Brooklyn, N. Y.

Nauji Tautiški Pavelslai

Naujai atspausdinti, labai gražūs.
1. Didis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas.
2. Didis Lietuvos Kunigaikštis Keistutus.
3. Didis Lietuvos Kunigaikštis Algirdas.
4. Didis Lietuvos Kunigaikštis Gedeminas.
Paveikslų miera 22x28 colių. Prekė 35c. koznas.
Paveikslas revoliucijos Lietuvoje, didumas 22x28. Prekė \$1.00.
Pinigus prisiųsdamar adresuok:
J. J. PAUKSZTIS & CO.
224 E. Main st. PLYMOUTH, PA.

Sugryžtanti pergalėtojai.

Nuo neatmenamų laikų pergalėtojų sugryžimas buvo apvaikšiojamas visos tautos. Kiekvienas stengėsi parodyti savo meilę ir pasišventtiną. Gali būti netinkamu, be teisinga sulyginus su tuo prasinesančią pirmynęgą Trinerio Amerikoiško Elikyro Karčiuojo Vyno Jis pergalėjo visus nuduotojus, nes geresnių šitos rūšies vaistų negalima nė vienam padaryti. Jei tas butų galima, tai tas butų vėl padaryta tik Trinerio. Jo laboraterijos, po priežiura mokslininkų yra pavyzdžiū svarumo ir prieinamos kiekvienam. Jo vai-tai yra žinomi žmonėms kaip ištikimos gyduoles visose skilvio, žarnų ir kraujo ligose. Vartok juos kaip tik valgumas sumenkės ar jau siesi silpnu ir pailsusiu be jokios matomės priežasties. Gaunama aptiekose. Juozapas Trineris, 616 622 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

PERKANT VAISTUS REIKALAUK SEVEROS VAISTŲ. PRAŠYK APTIEKORIAUS. JIS SURAS.

DUOK KUNUI PAJIEGA

Kada no senatvės ar perezas ilgą ligą jautiesi nusilpnęs ar visai be pajegos, tad turi rupintis apie savo sveikatą. Tada skubink gėbeti gamtą ir vartok

Severo Kartuma ant Pilvo.

Yra tai geriausias vaistas pilvui, kuris sustiprina ir gelbia gerai visus organus malumo. Smagiai perdyštija ir selpia kozną žmogų nusilpnusių kuris tur pilvo nesmagumus. Duoda gerą apetitą ir yra tėmytas kitiems per tų kurie jį pasekingai vartojo kaip geriausias vaistas ant padininimo pajegos. Kaina 50 centus ir \$1.00.

Dvis bonkos padare stebuklą.
„Per ilgą laiką turejau pilvo nesmagumą. Kas tolin vis blogin, buvau silpnesis ir neturejau apetito. Tada jusu Kalendarui radau aprašyta apie Severos Kartumą ant Pilvo. Pirkau jį sau ir jau po porą emimu pilvas daug pasigerino. Koznā diena turejau geresnį apetitą, o šiandien esiu jau pilnai sveikas išvartojęs tik dvi bonkas jusų Vaisto.
Adam Chilka, Bx 87, Freeman, W. Va

Ar greit užpiksti?

Jeigu jauti prispaudimą, eini namon no darbo visai nusilpnęs be pajegos. Jeigu galvoj turi sunkumą ir negali spakainei miegoti—tai priežastis to viso yra tavo nervai.

Severos Nervotonas

Imtas tokiui atsitikimui, veikia gerai ant nervu, duoda spakainumą galvai ir smagu miega. Yra tai geriausias veikejas ant nervu. Kaina \$1.00.

Del ko teip reikalauja jo?

Del ko žmones reikalauja gero vaisto? Del to kad nor turetį gerą rezultata. O del ko je reikalauja

Severo Aliejaus Szv. Gothardo?

Del to kad tai yra geriausias iš visų linimentas. Nuo visokių nesmagumu reumatizmo, del kasdieninio vartojimo nuo sutinimo, štivumo, skaudėjimo kryžiuj, nuo ligų skuros ir t. t. — geras visur kur tik skauda. Kaina 50 ct.

No. 1005. — Gvarantnota per W. F. Severa Co. sulyg įstatymais apie Maistą ir Vaistą, nuo 30 d. Berzelio, 1906 m.

Daktaro Patarimai Dovanai.

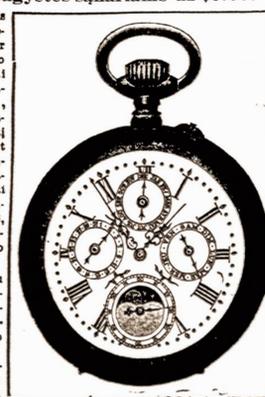
W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

PROVU KANCELARIJA.

MES APDIRBAM PROVAS IS VISU AMERIKOS DALIU. Didžiausias provos yra tų mūsų prietelių, kuriuos patiko nelaimė ir jie trottio kojas, rankas, akis arba kaip kitaip tapo labai pažeisti dirbant fabrikuose, kasyklose (mainose) arba keliaujant ant geležinkelių. Tokiuose atsitikimuose kogrečiausia duokite žinią mums, nes mes užsiimam tokiomis provomis ir už žmonių sužeidimus (kolistivas) jiems atprovojam nuo vieno šimto iki penkiolikos tukstančių dolerij. Jeigu kurie esate sužeistais du metu atgal, ir už tai mes jums atjieskome už sužeidimus. Del reikalų mūsų ofisas yra atidarytas nuo pirmos (1) val. po pietų iki keturių (4) po pietų. Rodą kiekvienam duodam dykai. Jeigu kurio negalite pribut paskirtomis, minėtomis valandomis, tai prašom parašyti, kurią valandą jus mislijat pributi, o mes jus palauksime ofise, dieną ar vakare. Kitokių provų neapsiimam, kaip tik sužeidimų (kolistivų) provas. Ateję į mūsų ofisą klauskite po vardu John W. Sankaitis, su kuriuo galėsite susikabėti Lietuviškai, Lenkiškai etc. Per laiškus duodam atsakymą visokiuose provų reikaluose.
TELEPHONE 8357 CORTLANDT. Adresas:
NEW YORK LAW COMPANY,
87 Nassau st., Room 611, New York City.

No. J. 82. JUODO METALO NUOLATINIS LAIKRODELIS

Tiktai \$3.95, mūsų draugystės sąnariams už \$3.55.
Labai puikus nuolatinis kalendarinis laikrodėlis, kuris visada parodo sekundes, minutes, valandas, savaites ir mėnesio dienas, mėnesius ir viada parodo kaip mėnulis stovi. Užlanko labai gerai laiką ir yra pilnai per mūsų firmą gvarantuotas. Prysakys labai puikus, aukštinės rodyklės ir su anksniais pagrazintmais. Kitos firmos parodoa tą patį laikrodėlij už kelis kartus daugiau, bet mes paleidome už tą prekę, kad apgarsinti mūsų pirklystą, nes norime parodyti savo tautiečiams, jog mes galime parduoti geresnius tavorus ir pigiau kaip svetimtandžiai, nes mūsų firma yra labai didelė, ir mes pirkdami daug ant karto, pigiai galime pargabenti iš Europos arba imti nuo Amerikos fabrikų.
Be lencingilio duodame už \$3.95, mūsų draugystės sąnariams už \$3.55, o su aukštinu (gold filled) labai puikiu lencingilifu už \$4.95. Kiti parodoa tokius lencingilitus po keliolika kartų daugiau kaip mes.
Kas prisigų pinigų per pačia, laikrodėlis tuoju bus išsiųstas per pačia mūsų kaitu, bet jeigu kas nori užimokėti už tavorą ant expreso, tada siųsime per expreso ir pirkėjas užimokės visus prelatintimo kaiznas. Per mūsų draugystės galimas ganti visokius tavorus pigiau kaip kitur. Mes turime savo spaustuvą ant 942 Lombard St., Philadelphia, Pa., atliekame visokius drakorikus darbus ir išleidžiame didelius katalogus nuo visokių tavorų visokiose kalbose. Ant pareikalavimo prisitaisime mūsų katalogus dovanai. Prašome prisitapti savo ir draugų adresu.
Mes nesuoliome ir negarsiname jokių tavorų uždyką, apat mūsų katalogo, bet paroduodame gerus tavorus pigiau kaip kiti. Tie, kurie garsinasi ir prizada duoti ką nors už dyką, visi yra prigavinti ir nuo jų reikis sangotiesi, nes už dyką tavorus duodant niekas prekybės negali vartų.
Mūsų yra ukra lietuvika ko-operatyvika draugystė ir kiekvienas gali prie mūsų draugystės prisiraityti. Akcijes yra po viena dolerį ir atneš ne mažiau kaip atneštos procentus kas meta. Prigulinti prie mūsų draugystės gali tavorus pirkti 10 procentų pigiau kaip kiti. Užtviečiame visus tautiečius prie mūsų pirkliškios draugystės prisiraityti nors su vienu doleriu. Pinigus stipkite per Money Order iš pašto arba registravotoje gromatoje.
ATLAS TRADING ASSOCIATION, Dept. 4, P.O. Box 722
416-418-420 S. Broad St. ir 942 Lombard St.
PHILADELPHIA, PA., U. S. A.

TEMYKITE!

Uzdėjau Krautuvej Apsiavimu (Shoe Store) Visokiam pasirinkime ir prekes. Atsilankykite ir persiludykite apie daugumą ir geruą tavorą. L. Buczinskas, 213 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Old Phone 293-R. New Phone 1500-R. Lietuviškas Graborius, Fr. Kavaliauskas, Karietos Laidotuviams, Veselioms ir Krikštynkams. 57 Cor. Hazle & Stanton st., Wilkes-Barre, Pa.

PIRMAS LIETUVIŠKAS Fotografistas ir Maliorius VISOKIŲ ABROŽŲ. Darba atlieku puikiai už priemoną prekę. Kogeriausiu darau naujas skripkas ir taisau.

G. BENSON, 328 Bedford ave. BROOKLYN, N. Y. (tarpe So. 2-nd ir 3-rd st., du bloki nuo Grand st.) Galerija atidara nuo 8 ryto iki 6 val. vakare. Utarninkais ir Subatomis iki 9 val. vakare.

Naujas Tel. 1005. Senas Tel. 578M. Dr. Albertas Kauffman Gydytojas iš seno kraujus. Specialistas nuo visokių ligų. Gydo net labiausiai užsienėjusias vyrų, moterų ir kūdikių ligas. Galima snisnekėti lietuviškai, lenkiškai, rusiškai, vokiškai ir slaviskai. VALANDOS PRIĖMIMO. nuo 8 iki 10 iš ryto, no 2 iki 4 po pietų no 7 iki 9 vakare. No. 51 N. Washington street Wilkes-Barre, Pa.

PRETELIAI LIETUVIAI! 12 dideliu ir 12 mažu. Prekė \$10 už bakasą. Prekes apmokamas H. B. ROSENSON, 317-319 Grand St., BROOKLYN, N. Y. Telefonas, 1188 Wm. Wm. Wm.

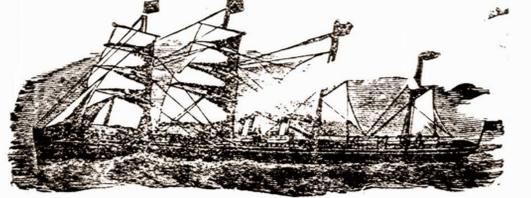
New Phone 4023-2. Lock Box 48. CHAS. ADAMS. Laikau agentura, parduodu sifkortes ant geriausių linijų ir greičiausių laivų ir siūnėiu pinigų į visas vietas dalia, saugiai, greitai ir pagal tuo dienos kursą. Prieg tam laikau HOTELI, Chas. Adams, George ave & Ash st., Parsons, Pa.

Jonas S. Lopatto, Attorney and Counselor-at-Law (Lietuvių advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima vartymu proių visuose teismuose. Ofisas rumose 47-48-49 Bennett Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE PA. Telefonas naujas Ofiso 37, Residencijos 1284-R.

Lietuviškas Ziegormeistras. Sziuomi užsiimu jau 18 metų. Prancūz visiems lietuviams, kad uzdejan didelę krautuvej visokių dizignirų ir žiedų; kapo tat, lakrozdžių sienirčių, kileninių čyso anksio vyriškių ir moteriškių su graziom kvilėtomis ir t. t. Visokių žiedų šluobinių ir šep nesiot vakilėms ir merginoms o dideliom pasitinkime ir už prisėmama prekę. VISOKIŲ MUZIKOS IRANKŲ. Skripka, armonika, struna, klarneta, britvų, drumbonų, manžinų ir parasonų. Teisposi dizignirius patsėms. M. MINKUS, kampo Hancock ir 256 E. Mark-Str. Wilkes-Barre, Pa.

P. V. ROVNIANEK & CO. Seniausias Lenkiškai-Slaviškas BANKINIS NAMAS. Uždėtas prieš 21 metus. KANCELIARIJOS: 25 Ave. A., New York, N. Y. 612-614 Grant st., Pittsburg, Pa. 305 North Water st., Connelville, Pa. TAUTIEČIAI! Jeigu norite siūsti pinigus į seną kraują, arba reikaltinga kokia ruda ar pagelba - Paminkite, kad P. V. ROVNIANEK & CO. seniausias bankierius visoje Amerikoje, žinomas, kad teisingai, pigiai ir greitai siūnčiam pinigų. Parduodam laivakortes ant visų linijų, kaip tai: Bremen, Hamburg, Rotterdam, Antverp, Anglija, Finn, Libau ir t. t. Paimam visokias reikaluose turto ir kareivijos provas. Priimam ant padėjimo pinigų ir už metus mokam procentą. Su bent koku reikalu kreipkitės ypatingai ar per laišką: P. V. Rovnianek & Co., 25 Ave. A., NEW YORK, N. Y.

Max Kobre Litewski i Polski BANK 40 Canal Str., -142 Division Str., New York Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Prieteliai! duodu jums žinią, kad mes parduodam Sifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant Lin. North German Lloyd Bremen; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siūnčiame pinigų, kurių jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musu kantonoroje galite susnekėti lietuviškai ir lenkiškai. Atėikite ir persiludykite, kad mes per 52 metus su kožu apsiėjome teisingai. Teisposi pardūdame tikėtus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje. Duodam žinoti kad mes priimam pinigų į depositą banko ir mokam po 3% procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir viršaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir išimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Daktaras Tiesu, Julian Czapka. Advokatas ir Notary Public. Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre Pa., kasdien. 138 S. Washington Ave. Scranton, Pa. Panedėliais ir K-tyv. nuo 6 iki 7 vak. Užsiimu provomis Wilkes-Barre ir Scranton ir teipgi pas skvairas, pa liudyjimus (doviernastis) išrupinū Rostojj ir Lietuvo.

New Phone 1284 - R. PUIKUS HOTELIS! KAZ. MILISAUSKO. Geriansia užeiga lietuviams. Salė Mitingams ir Susirinkimams. Priek tam laikau kriaučyste. Ste liuotus siutus dirbu pagal naujasią madą, už priemamą prekę. Reikale nepamirškite savo lietuvi. 243 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa. Hotelis žemai, o kriaučystė viršū.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS - pas - Jona Kulboka SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA, VISOKI VYNAI, - KVEPIANTI CIGARAI. 74 Grand st., Brooklyn, N. Y. (kampus Wythe ave.)

Lietuviškas Dzigornikas Sziuomi užsiimu jau 20 metų. Užlaikau visokios rusies laik rodžius, stonitus, pastatomū ir kileninius vyriškus moteriškius, aneklinius ir sididrinus rotėžalčius, visokius žiedus, apilkas, anekurias ir branzalietes teipgi vindaivonė žiedus, ande du literas, dienas, mėnesį metu su vardais dykai. Teisposi tik sau siūnos visus pamindėtu ir n pamindėtu daigtus. Gausite už pigią prekę snisnekamū rasytė. Norint užsiorodnot lakrozdžių anksinį ar etda bria, ar pasaknotą, tegul prisidūcia savo tikra adres ir 50 ct., o mes prisidūsim ant Express ir peržiūrėjas gali užsiemokēt pinigus ir pasimti. VINCAS URMANAVICZIA, 49 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŲ DAKTARAS. ZINOMAS DAKTARAS. Daktaras drangysėjų: Šv. Jurgio D. L. K. Gedimino, Šv. Petro ir Povilo OFISO VALANDOS: TELEPHONE: 8-10 A. M. 1-2 A. M. 1950 6-8 A. M. GREENPOINT. DR. H. MENDLOWITZ 271 Berry st., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA KARČIAMA A. ADŽGAUCKO, palei lietuvišką hažnyčią, Plymouth, Penn'a. Skanus alus, puikiansia arielka, visokis vynas, porteria, elius ir kvepianti cigarai. Atsilankykit pas seną biznierių ir visiems pažįstamą A. Adžgaucką.

PLYMOUTH NATIONAL BANK, East Main st., Plymouth, Pa. KAPITOLAS.....100.000 PERVIRŠIS.....20.000 Tris procento mokame ant padėjų pinigų. Bus išmokėta ant kiekvieno parikalavimo. Geriusia užtikrinta urėdikia banka. John R. Powell, Presidentas John J. Moore, Vice-President. R. J. Faust, Jr. Kasierius.

MOKINKIS SKUSTI BARZDA! Gali išmokiti amata nuo 4 iki 6 nedėlių - Kaštoja tik \$10-6. Mes duodame ir visas prieteliai šis amatas geras visam eviete busi pati san raldytojas neturesi valdonos, kilenkitis informacjū Nossokof's Barber School, 1405 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE. VASAROS KARŠČIO LIGOS. Sergekis nuo vasaros karščio ligų! Yra tai metų laikas kuriame kunas, nusilpsta labiau; net visų spangais išberia, o gyvatis organai, tuom laik labiau adari, kuriuos visokios ligos greitaiusia užpuolą. Nėlauk ryt-dienos, kad vaistai karie Tau reikalingi tai imkia šiandien. Parasykia musų profesoriams tuojans, o beabejones busi apgintas nuo ligų, kurios net žiemą negalės užpulti ant Tavęs. Nėra skirtumo kokia Tavo liga arba kaip blogai jautiesi. Bus pagelbėta. Tūkstančiai sergančių, kurie jau neturejo vilties buti sveikais, bet per musų daktarus likosi pagelbėta; todėl duokis o mes ir Tave išgydysime. Prisiusikia 10cen. markėms; apturėit Prof. Dr. E. C. Collins, parasytą garsiąją knygą "Vaovas in Sveikata"; kuri išaiškins kaip buti sveiki, o apsigūs kaip ir kur išigydyti. Adresas: COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE 140 West 34th Street New York City Dr. J. J. McGlade, Dr. J. F. Coyle, Gydyimo Direktoriai. OFISO VALANDOS nuo 10 iš ryto iki 1 no 2 iki 5 val. po piet. Sventoms dienoms nuo 10 iki 1, po piet.

RUPTURA Chroniškos kraujo ir nervu ligos gydamos. Mano, Mano Budas - Iszgyditas ant visados be operacijos. Aš noriu antšnekėti su kožu žmogus kuris tur rupturą. Aš noriu išaiškinti jam mano būdą gydimo. Aš turėjan darba su rupturą ir gydianą ja per dvidešimt metų, ir turin išgydes pilnai tokančius žmonia kurie turejo rupturą. Toks milžiniškas patirimas padare mane pirmu Rupturos Specialistu o ne ten kokių praktikantū. Aš esu išradėju greito ir be skaudėjimo būdo gydi no Rupturos, ir mano didėli praktika ir jos geras valses padare dang pasekeju. Jaigu imputeli in ju raka, valses nebus at sakantis. Dr Alexander O'Malley, Didžiausias Rupturos Specialistas. PRISIPILDYMO LIGA. Mano sistemas gydimo prisipildimo ir rektališkos ligos užtikrina jum greitai ir visotini išgydymą. Aš ne naudoju peilį ar kokią kitą barbarišką būdą prie Rektališku ligų.

LIGOS VYRU Aš noriu kad kožnas žmogus turedamas Užsiveržimą, Nečyša Kraują, Slobnu mą, Mažą Energiją, Kraujo ir Inkstų ar koki kitą ligą parasytu ar pašneketu su manim. RASYK jaigu negali atėiti. Visa korepondencija bus užlaikyta slaptai bėje ir atsakymai siunsti cynam konverte. Rasyk ir siunsk 2c, stampą ant knyguotes apie Rupturą, Visokias Prispildimais ir Rektališkas Ligas, o mes siunsim įg dykai ant vaie kokiū adreso. Dr O'Malley Medikaliszkas Ofisas: 158 So. Washington St., Wilkes-Barre, Pa., kur lietuviškai susikalbama ir susirašoma.

Telephone 8 S. P. V. Obiecinas & Co. Cor. 12-th and Carson st., S. S. Pittsburg, Pa.

JOS. ANDRIUSZIS Sinclair House, Didžiausias ir puikiansias saliu nas, geriansia užeiga lietuviams 85 N. Main St. PITSTON, PA.

Antanas Staszauckas. Laikau puikioje vietoje Saitūna, užlaikau sėk natsenas gėrimus ir kvepanti Cigarus. Lietu viai nepamirškite atsilankyti pas savo vientakti No 2 Cor. Nesbitt ir B EAST PLYMOUTH PA.

W. SŁOMINSKA, 679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL. Mano Dirbtuve tapo Apdovanoia DWIEMS MEDALIAIS ant Kosciuszkos Parodos už rupeštingą, teisingą ir artistiszką izdirbimą. KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt. Tysiu už darb apreikszi gudo dotiniems Kunjrams ir guodotin. Draugystėms, kad az dirbu wius augszeilias pamintus daigtus Pigiausiai, Te'ingiausiai ir Geriausiai, nes per 30 metų užsiimdama izdirbimais įlijau geriausę praktiką ir dėl to galu viską padirbt pigiau ir geriau ne gu kiti fabrikai. Su guodone W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

ATYDA! ne ukėsams Suvienytu Valstiju. Norintis pastot SUVIENYTŲ VALSTIJŲ UKESU, nusipirk knygelę: „Ukėsystės Popieros“. Knygelėje telpa: 1. Dėlko ateiviams reikalingos ukėsystės popieros. 2. Ką reikia daryti norint pastoti Suv. Val. Ukesu. 3. Kur ir kada galima paduoti deklaraciją. 4. Ką turi žinot pakol gausi ukėsystės popieras. 5. Klausimai su atsakymais Lietuviškai ir Angliškai. Ir daugelis kitų naudingų patarimų Knygelė kožnam lietuviui yra reikalinga. Kaina 25 cental. Pinigus ir laiškus siūsk: Joseph Bendrick, Pottsville, Penna.

HOTELIS VIN. DAJNIO 12 W. Main st. Plymouth, Pa. Užlaiko visokios arielkos, vyno, skanaus alūcio, porterio ir kvepanti cigarai. Salė dėl draugystių ir šep susirinkimū. Reikale kreipkitės pas savo tautietį VINČA DAJNĮ.

SAVO LOCNOJ DIRBTUVEJE dirbu visokius vezimus KAS TIK KOKIO REIKALAUJA. Visaip numalevoju visokiomis literomis. Jeigu kas netikit, tai galit apsi-steliuoti, tai pamatysit mano darbą. Mano dirbtuvė netoli šių miestu: iš New Yorko atvažiuot kaštoja 13 cen. elektrišku keliu, Patersono 10, Newarko 13, Passaic 5, Hobokeno 10, Jersey City 15 cen. Joseph J. Kolita 830 Paterson av., East Rutherford, N.J.

MOKINKIMĖS PATYS Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokinioje (apdaryta) \$1.00. Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rasyti be mokinioje 15 c. Naujas Budas mokintis rasyti be mokinioje..... 10 c. Aritmetika mokinimuisi rokundy, su paveiksiais (apdaryta)..... 35 c. Pinigus siūskit per Money Order šiuo adresu P. Mikolainis, Box 62., New York City.

PUIKUS HOTELIS Andriaus Milisausko Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteria, visoki vynai ir kvepianti cigarai. Lietuviai vietiniai ir atvažiare iš kitur, nepamirškite šios puikios vietos. 16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa. Priešai Central Dyja